

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

Byggnadsregistret RAÄ, kyrkobeskrivning.

Broström, Ingela och Olsson, Anna. Plåttak på kyrkor efter inventering 1978-88. (handskriven förteckning 1999).

Grönvall, Olle. Ramsjö, f. 1919. (Muntliga uppgifter juli 2003).

Kilström, Bengt Ingemar. *Ramsjö kyrka*. Hälsinglands kyrkor XLIV. Uppsala 1985.

Länsmuseet Gävleborg, topografiska arkivet, Ramsjö socken, kyrkliga byggnader.

Länsmuseet Gävleborg, ärendearkivet, Ramsjö socken, kyrkans byggnader.

Länsmuseet Gävleborg, klipparkivet, Ramsjö socken, kyrkans byggnader.

Nordin, Lars. Kyrkvärd i Ramsjö. (Muntliga uppgifter augusti 2003).

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1837	Kyrkobyggnaden uppförs med torn i öster efter ritningar av S. Enander upprättade 1834.	Kilström, B. I. 1985.
1838	Den äldsta kyrkogården vid kyrkan invigs.	Kilström, B. I. 1985.
1844	Kyrkan invigs.	Kilström, B. I. 1985.
1869	En andra kyrkklocka införskaffas till tornet.	Kilström, B. I. 1985.
1870-71	Läktaren byggs av P. B. Byström i Haverö. En orgel byggd av Peter Qvarnström 1767 för Rogsta kyrka doneras till Ramsjö kyrka och sätts upp på läktaren. Kyrkogårdens utvidgas.	Kilström, B. I. 1985.
1878	Stor ombyggnad genomförs varvid östornet tas ned och ersätts med ett nytt torn i väster. Sakristian behålls dock. Altarpredikstolen får två nya uppgångar via trappor på sidorna.	Kilström, B. I. 1985.
1882	Järnkamin inköps.	Kilström, B. I. 1985.
1884	En ny kyrkogård, Skogskyrkogården, anläggs cirka 500 meter nordost om kyrkan.	Kilström, B. I. 1985.
1888	Ny orgel byggd av Carl Elmström i Ljungby.	Kilström, B. I. 1985.
1892	Nytt plåttak av svartplåt läggs på kyrkan.	Broström, I. och Olsson, A. 1999.
1907-08	Kyrkorummet byggs om efter ritningar av arkitekt E. A. Hedin och blir i viss mån treskeppigt. Ny utformning av väggar och tak. Ny öppen bänkinredning. Altarpredikstolen och trapporna tas bort och ersätts med en fristående predikstol. Provisorisk altarprydnad på altarpredikstolens tidigare plats. Ny altarring. Orgeln byggs om av orgelfirman Johansson & Björklund.	Kilström, B. I. 1985/ Länsmuseet Gävleborg, ärendearkivet.
1912	Ett urverk installeras i tornet som ersättning för ett tidigare blindverk.	Kilström, B. I. 1985.
1928	Brand i tornspiran efter ett blixtnedslag. Branden släcks i tid.	Nordin, L. (Muntlig uppgift, aug. 2003)
1933	Ny altartavla och utsmyckning av predikstolen av konstnären Hugo	Kilström, B. I. 1985.

	Borgström. Ny dopfunt av trä införskaffas.	
1935	Brand i tornspiran efter ett blixtnedslag, som även denna gång släcks i tid.	Grönvall, O. (Muntlig uppgift, juli 2003)
1958-59	Restaurering av kyrkan efter ritningar av arkitekt Johan Thomé, Stockholm. Pannrum byggs under sakristian och järnkaminen ersätts med oljeeldad varmluftspanna. Bänkarna görs bekvämare och predikstolen får ljudtak. Interiören får ny färgsättning. Ny belysning. Reparation av yttertaket.	Kilström, B. I. 1985/ Länsmuseet Gävleborg, ärendearkivet.
1969-70	Ny orgel byggs av Grönlunds orgelfirma i Luleå gammelstad.	Kilström, B. I. 1985.
1973-74	Nytt bårhus efter ritning av B. Lannås, Ljusdal.	Kilström, B. I. 1985.
1984	Kyrkogården utvidgas mot öster. Ceremoniplats invigs sydost om kyrkobyggnaden. Målning av tak.	Kilström, B. I. 1985/ Länsmuseet Gävleborg, ärendearkivet.
1985	Nytt vattenburet värmesystem med radiatorer längs ytterväggarna.	Länsmuseet Gävleborg, ärendearkivet.
1988	Ommålning av kyrkans fasader.	Länsmuseet Gävleborg, ärendearkivet.
1991-92	Restaurering av interiören. Kyrkorummet återfår en äldre färgsättning. Ombyggnad av toaletter i vapenhuset, bl.a. ny handikappanpassad toalett.	Länsmuseet Gävleborg, ärendearkivet.
1994	Minneslund i form av orörd skogsmark anläggs öster om kyrkan.	Länsmuseet Gävleborg, ärendearkivet.
1995	Ändrad textilförvaring i sakristian, bl.a. nytt skrudskåp.	Länsmuseet Gävleborg, ärendearkivet.
1999	Installation av bergvärmeanläggning.	Länsmuseet Gävleborg, ärendearkivet.
2001	Målning av plåttak	Länsmuseet Gävleborg, ärendearkivet.
2002	Renovering av tornspiran efter att rötskador uppstått. Arbetsbeskrivning av Lannås konsult daterad 2002-02-20. Stålkonstruktion byggs in i tornspiran för att avlasta skadat virke. Byte av taklucka. Byte av skadade plåtskivor.	Länsmuseet Gävleborg, ärendearkivet.